

**UCHWAŁA NR XXV/406/2014
RADY MIEJSKIEJ W KRAPKOWICACH**

z dnia 26 lutego 2014 r.

**w sprawie przyjęcia gminnego programu przeciwdziałania przemocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie
na 2014 r. stanowiącego część składową strategii rozwiązywania problemów społecznych w gminie
Krapkowice na lata 2011-2015**

Na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2009r. Nr 180, poz. 1493 ze zm.) oraz art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013r. poz. 594 ze zm.) Rada Miejska w Krapkowicach uchwała co następuje:

§ 1. Przyjmuje się program przeciwdziałania przemocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie dla Gminy Krapkowice na rok 2014 stanowiący część składową strategii rozwiązywania problemów społecznych w gminie Krapkowice na lata 2011-2015 - jako załącznik Nr 1 niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Krapkowic.

§ 3. Uchwała podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta i Gminy w Krapkowicach oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy w Krapkowicach.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Krapkowicach

Witold Rożałowski

**Gminny Program Przeciwdziałania
Przemocy i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
do realizacji w 2014 roku stanowiący część składową strategii
rozwiązywania problemów społecznych w gminie Krapkowice na lata
2011-2015**

I. Wprowadzenie

Przemoc domowa rodzi konsekwencje niezmiernie głębokie i szkodliwe, może być skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Zjawisko przemocy nie jest jednoznaczne. Wyróżniamy kilka rodzajów przemocy: fizyczna, psychiczna, seksualna, ekonomiczna, zaniedbanie. Ofiarami przemocy są na ogół kobiety i dzieci, rzadko mężczyźni. Ofiara jest zazwyczaj słabsza, a sprawca silniejszy. Zgodnie z art. 207§ 1 Kodeksu Karnego, przemoc w rodzinie jest przestępstwem.

Podstawowym aktem prawnym, regulującym zadania w zakresie przeciwdziałania pomocy w rodzinie oraz zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie jest ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 roku (Dz. U.180, poz. 1493 ze zmianami.)

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie to dokument, którego zadaniem jest wprowadzenie w życie działań mających na celu udzielanie pomocy ofiarom przemocy rodzinnej, a także podejmowanie odpowiednich działań wobec sprawców przemocy oraz zwrócenie uwagi społeczności lokalnej na zjawisko przemocy w rodzinie.

Program wyznacza główne kierunki działania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w celu skutecznego reagowania na to zjawisko. Potrzeba opracowania takiego dokumentu dla Gminy Krapkowice wynika nie tylko z przesłanek formalnych (ustawa o pomocy społecznej oraz ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, które nakładają na Gminę obowiązek opracowania i realizowania Programu), ale również z odczuwalnych, negatywnych zjawisk społecznych na terenie Gminy.

Program skierowany jest do:

1. ofiar przemocy w rodzinie, w tym dzieci, współmałżonków lub partnerów ,osób starszych , niepełnosprawnych,
2. sprawców przemocy w rodzinie,
3. świadków przemocy w rodzinie.

II. Istota i zakres programu

1. Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne :

- a. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi (Dz. U. z 2012r. poz.1356 ze zmianami)
- b. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 ze zmianami)
- c. Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz.1362 ze zmianami)

Program jest skorelowany z następującymi Programami

- a. Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- b. Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- c. Gminnym Programem Przeciwdziałania Narkomanii

2. Informacje ogólne

Rodzina jako wspólnota rodziców, dzieci i krewnych, stanowi pierwsze i podstawowe miejsce doświadczenia współżycia z ludźmi. Określa cele i wartości, do których dążą dzieci, a także wywiera istotny wpływ na zachowanie się jednostek zarówno wewnątrz jak i na zewnątrz rodziny. W domu powinniśmy się czuć bezpiecznie. Dom ma być miejscem, w którym jesteśmy kochani, chronieni, gdzie odzyskujemy siły po dniu pracy lub nauki. Jednak dla wielu ludzi dom nie jest spokojną przystanią, jest niebezpiecznym miejscem, gdzie regularnie doznają cierpień fizycznych i emocjonalnych, gdzie są również wykorzystywani seksualnie.

Przemoc najczęściej kojarzy się ludziom z biciem, popychaniem, kopaniem, zmuszaniem człowieka do upokarzających czynności, stosowaniem broni lub gwałtem. Przemocą jest także poniżanie człowieka, oczernianie go przed innymi, wyzywanie i rzucanie obelg, obrażanie jego poczucia własnej wartości, ograniczenie jego swobody w sposób przekraczający normy moralne i obyczajowe.

III. Diagnoza zjawiska przemocy w gminie Krapkowie

1. Źródłem informacji dotyczących skali występowania przemocy w rodzinie na terenie Gminy Krapkowie są dane Komendy Powiatowej Policji w Krapkowicach, Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przemocy w Rodzinie, Punktu Konsultacyjno-Terapeutycznego,

Poradni Leczenia Uzależnień i Współzależnienia, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodka Pomocy Społecznej w Krapkowicach.

Tabela nr 1. Przemoc w rodzinie dane (w skali powiatu) Komendy Powiatowej Policji w Krapkowicach

	2008	2009	2010	2011	2012	2013 r	2013 w skali Gminy Krapkowice
Liczba osób dotkniętych przemocą domową ogółem:	197	293	232	210	181	248	168
kobiety	163	141	154	135	131	163	96
mężczyźni	5	8	20	27	23	30	25
małoletni	29	144	58	48	27	55	47

Jak wynika z danych liczbowych KPP, w 2013 r. roku ofiarami przemocy są przede wszystkim kobiety, w następnej kolejności dzieci. W porównaniu z rokiem 2012 liczba ofiar przemocy domowej wzrosła. W związku z przemocą (dane w skali powiatu) KPP w Krapkowicach przeprowadzono 407 interwencji domowych, policjanci objęli pomocą 171 rodzin w ramach procedury Niebieskiej karty.

Tabela nr 2. Liczba zgłoszonych interwencji w ramach procedury „Niebieskiej Karty” (dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przemocy w Rodzinie w Krapkowicach)

Lata	2008 rok	2009 rok	2010 rok	2011 rok	2012 rok	2013 rok
Liczba Interwencji	31	52	43	53	86	97

Z danych liczbowych Zespołu Interdyscyplinarnego wynika, że liczba zgłoszonych interwencji w ramach procedury „ Niebieskiej Karty” w 2013 roku znacznie zwiększyła się.

Do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przemocy w Rodzinie w 2013 r. wpłynęło 97 spraw w ramach procedury „ Niebieskiej Karty” w tym:

Komenda Powiatowa Policji w Krapkowicach - 73, Ośrodek Pomocy Społecznej – 12, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – 12, Służba Zdrowia- 0, Oświata - 0

Tabela nr 3. Liczba udzielonych konsultacji i porad w ciągu roku 2013 w Punkcie Konsultacyjnym w związku z przemocą domową

Lata	2008	2009 rok	2010	2011	2012	2013
Liczba konsultacji osób dotkniętych przemocą w rodzinie	56	70	75	45	110	95

Liczba konsultacji sprawców przemocy domowej	80	80	87	55	40	65
--	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

Tabela 4. Pacjenci Poradni Leczenia Uzależnień ul. Jagiellońska Krapkowice (uzależnieni i współuzależnieni)

Lata	2010	2011	2012	2013
Osoby uzależnione od alkoholu i współuzależnione	294	219	224	264
Sprawcy przemocy	46	34	48	12
Osoby dotknięte przemocą	24	3	21	21

Poradnia Leczenia Uzależnień ul. Jagiellońska w Krapkowicach oferuje osobom uzależnionym oraz współuzależnionym możliwość udziału w terapii w grupach terapeutycznych: 4 grupy podstawowe, 1 pogłębiona, 1 grupa dla osób współuzależnionych.

Poradnia Leczenia Uzależnień i Współuzależnień od Alkoholu w Krapkowicach ul. Szkolna 7 : leczenie odwykowe podjęło 61 osób , w tym 17 kobiet i 44 mężczyzn. Na leczenie stacjonarne skierowano 7 osób. W poradni działają dwie grupy terapeutyczne: Grupa edukacyjna oraz Grupa Przewodnik dla osób uzależnionych od alkoholu. Pomocą i wsparciem psychologicznym i psychoterapeutycznym objęto 4 osoby dotknięte przemocą domową. Pomocą psychoterapeutyczną objęto 2 osoby podejrzane o stosowanie przemocy w rodzinie.

Tabela 5. Skala problemów alkoholowych na terenie Gminy Krapkowice (Dane KPP w Krapkowicach)

lata	2010	2011	2012	2013
Liczba nietrzeźwych osób nieletnich zatrzymanych, odwiezionych do domów rodzinnych	15	25	37	26
Liczba osób zatrzymanych do wytrzeźwienia w pomieszczeniach policyjnych	10	16	12	12
Liczba osób przewiezionych do wytrzeźwienia do Izby Wytrzeźwień w Opolu	54	175	191	163
Liczba nietrzeźwych osób doprowadzonych do miejsca zamieszkania	103	102	100	96

Tabela 6. Liczba rodzin korzystających z pomocy finansowej Ośrodka Pomocy Społecznej w Krapkowicach

Lata	2010	2011	2012	2013
Ogółem Liczba Rodzin , którym udzielono pomocy	756	658	781	810
W tym: rodziny z problemem alkoholowym	39	39	41	63

Z pomocy finansowej i rzeczowej , pracy socjalnej w 2013r. ,w Ośrodku Pomocy Społecznej w Krapkowicach skorzystało 12 rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Do GKRP w Krapkowicach skierowano ogółem 53 nowe osoby celem objęcia leczeniem odwykowym w tym 11 osób podejrzanych o stosowanie przemocy skierowanych przez Zespół Interdyscyplinarny.

2. Ważnymi problemami Gminy Krapkowice związanymi z przeciwdziałaniem przemocy domowej są:

1. brak bazy lokalowej i mieszkań chronionych,
2. długi okres rozstrzygania spraw w sądach,
3. niska świadomość społeczna,
4. funkcjonowanie stereotypów na temat przemocy.

IV. Zasady działania Programu

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w zakresie udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą, oddziaływania na osoby stosujące przemoc oraz podnoszenia świadomości społecznej na temat, przyczyn i skutków przemocy w rodzinie, oparty jest na zasadach:

1. wzajemnej współpracy i współdziałania organów administracji publicznej, organizacji pozarządowych, środowisk i osób fizycznych uprawnionych lub zobowiązanych do inicjowania i realizacji zadań związanych pośrednio lub bezpośrednio z przeciwdziałaniem występowaniu przemocy i jej negatywnym następstwom;
2. jawność działań organów administracji publicznej oraz podmiotów realizujących zadania publiczne w zakresie przeciwdziałania przemocy z poszanowaniem godności osoby.;
3. szczególnej ochrony dzieci, z zachowaniem ich praw do wychowania się w rodzinie, poprzez udzielanie rodzinie szczególnego wsparcia w dążeniu do poprawy jej funkcjonowania.

V. Cele Programu

Celem Programu jest:

1. zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie;
2. zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie i zwiększenie dostępności pomocy;
3. zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie

VI. Harmonogram Realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Krapkowicach do realizacji w 2014 roku.

1. Zapobieganie występowaniu przemocy w rodzinie poprzez podnoszenie świadomości i wrażliwości mieszkańców Gminy wobec przemocy w rodzinie poprzez:

Adresaci: dzieci, młodzież, dorośli, rodziny, społeczność lokalna

Lp.	Zadanie	Działanie	Realizator lub koordynator
1.	<p>Informowanie mieszkańców o instytucjach działających na terenie Gminy Krapkowice zajmujących się problematyką przemocy</p> <p>Systematyczne pogłębianie wiedzy na temat zjawiska przemocy poprzez edukacje środowiska lokalnego</p> <p>Rozpowszechnianie wiedzy na temat stosowania przemocy w rodzinach</p>	<p>Informacje prasowe; Kolportaż plakatów i ulotek</p> <p>Spotkania z przedstawicielami oświaty, służby zdrowia, społeczności lokalnej na temat zjawiska przemocy i procedury „Niebieskiej Karty”</p> <p>Udostępnianie zbiorów bibliotecznych i czasopism zgromadzonych w Ośrodku Pomocy Społecznej, GKRPA</p>	<p>Zespół Interdyscyplinarny ds. Przemocy w Rodzinie</p> <p>przedstawiciele policji, członkowie Z.I, członkowie GKRPA</p> <p>Pracownicy OPS Członkowie GKRPA</p>
2	<p>Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie psychologii konfliktów, sposobów radzenia sobie ze stresem</p>	<p>prowadzenie zajęć wychowawczych, wspieranie różnych form spędzania czasu wolnego sprzyjających zachowaniom nie agresywnym</p> <p>programy profilaktyczne</p>	<p>placówki oświatowe, świetlice środowiskowe</p>

Organizowanie lub współorganizowanie działań służących wzmocnieniu więzi w rodzinach.	pikniki rodzinne, festyny, zawody sportowe Kampanie profilaktyczne	Szkoły podstawowe i gimnazjalne, świetlice środowiskowe, GKRPA w Krapkowicach Zespół Interdyscyplinarny, Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja
---	---	--

2. Zmniejszenie negatywnych następstw dla ofiar i świadków występowania przemocy w rodzinie.

Adresaci: osoby dotknięte przemocą, w szczególności ofiary i świadkowie, osoby zajmujące się problemem przemocy.

Lp.	Zadanie	Działanie	Realizator lub koordynator
1.	Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą i pozostającym w rodzinie, w dotychczasowym miejscu zamieszkania lub pobytu	poradnictwo medyczne, psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, prawne i socjalne, praca socjalna, interwencja kryzysowa, realizacja procedury „Niebieskiej Karty”	OPS, służba zdrowia, punkt konsultacyjny, policja, sądy, prokuratura, pedagodzy szkolni, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przemocy w rodzinie, GKRPA, Stowarzyszenie Trzeźwościowo-Turystyczne
2.	Ochrona przed dalszym krzywdzeniem przez sprawcę	odseparowanie sprawcy od ofiary, zakaz kontaktowania się z osobą pokrzywdzoną	policja, sądy, prokuratura Zespół Interdyscyplinarny ds. Przemocy w rodzinie
3.	Udzielenie wsparcia osobom dotkniętym przemocą i zmuszonym do opuszczenia dotychczasowego miejsca zamieszkania, pobytu lub rodziny	udzielanie bezpiecznego schronienia osobom dorosłym lub rodzinom dotkniętym przemocą, udzielanie bezpiecznego schronienia dzieciom-ofiarom przemocy, pomoc socjalna osobom dotkniętym przemocą	OPS, policja, sądy, prokuratura Zespół Interdyscyplinarny Centrum Pomocy Rodzinie przy Starostwie Powiatowym w Krapkowicach,
4.	Udzielanie wsparcia i poradnictwo dla ofiar i sprawców przemocy domowej	Konsultacje, poradnictwo Pomoc psychologiczna i psychiatryczna Wsparcie socjalne, prawne	Punkt Konsultacyjny, GKRPA Poradnia Leczenia Uzależnień OPS Krapkowice

5.	Doskonalenie kadr zajmujących się problemem przemocy w rodzinie	Szkolenia, konferencje, konsultacje dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych	GKRPA w Krapkowicach OPS Krapkowice
----	---	--	--

3. Zapobieganie stosowaniu przemocy w rodzinie

Adresaci: sprawcy przemocy

Lp.	Zadanie	Działanie	Realizator lub koordynator
1.	Działania edukacyjne dla osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie	Program Korekcyjno – Edukacyjny dla Sprawców Przemocy	Poradnia Leczenia Uzależnień ul. Jagiellońska w Krapkowicach, PCPR

VII. Przewidywane efekty realizacji programu.

1. Spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie.
2. Udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.
3. Zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie.
4. Usprawnienie systemu pomocy rodzinom dotkniętym przemocą.
5. Zwiększenie zaangażowania społeczności w sprawy przeciwdziałania przemocy.
6. Zbudowanie systemu działań w zakresie pomocy rodzinom i osobom dotkniętym przemocą.
7. Niwelowanie skutków zjawiska przemocy.

VIII. Praca zespołu interdyscyplinarnego

Zespół interdyscyplinarny swoje działania skieruje przede wszystkim w stosunku do dzieci, osób starszych i niepełnosprawnych, a także do rodzin patologicznych dotkniętych uzależnieniem oraz w sytuacjach powtarzalności zjawiska przemocy.

1. W skład zespołu wchodzi przedstawiciele:

- a. Jednostek organizacyjnych pomocy społecznej,
- b. Gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych,
- c. Policji,
- d. Oświaty,
- e. Ochrony zdrowia,
- f. Organizacji pozarządowych

2. Zasady pracy Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Zespół składa się z grupy osób współpracujących ze sobą w sposób skoordynowany, zapewniający skuteczne reagowanie na otrzymane informacje o przemoc w rodzinie. Członkowie zespołu skupiają specjalistów z różnych dziedzin. Jego działania koncentrują się na badaniu problemu krzywdzenia rodziny, na strategii postępowania z danym przypadkiem, na zagadnieniach dotyczących terapii ofiar, ich rodzin i sprawców. Przyjmuje się, że najlepszą odpowiedzią na wyzwanie, jakim jest interwencja w przemoc domowej oraz pomoc ofiarom przemoc jest praca zespołu interdyscyplinarnego. Stosowany w takim zespole sposób podejścia często wykracza poza wspólne badanie przypadku i koordynację działań poszczególnych instytucji, obejmując również zespołowe podejmowanie decyzji. Tego rodzaju działania wymagają pełnego uczestnictwa i współpracy członków zespołu, którzy wnoszą w jego pracę swoją wiedzę, umiejętności oraz zdolności.

3. Do zadań zespołu należy:

- a. Ocena sytuacji problemowej osoby indywidualnej, rodziny, grup problemowych lub środowiska znajdujących się w sytuacji kryzysowej i wypracowanie sposobu postępowania, który będzie miał na celu przywrócenie integralności rodziny, bądź środowiska oraz możliwości realizowania ich funkcji, oraz podejmowanie w tym celu działań przewidzianych przepisami prawa.
- b. Udzielanie pomocy, a w zależności od potrzeb: poradnictwa socjalnego, prawnego, psychologicznego osobom, rodzinom, grupom problemowym i środowisku, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów.
- c. Podejmowanie interwencji w przypadku przemoc domowej i uruchamianie procedur mających na celu jej powstrzymanie.
- d. Udzielanie pomocy dzieciom doświadczającym i będących świadkami przemoc w rodzinie.
- e. Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. (Dz. U. 209) w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” wszystkie zgłoszenia w ramach procedury zostały skierowane do OPS , do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego, który powołuje w imieniu Zespołu grupy robocze pracujące z rodziną.

4. W ramach zespołu interdyscyplinarnego realizowane mogą być także

- a. Tworzenie lokalnych zintegrowanych programów i kampanii profilaktycznych m. in. z zakresu przemoc domowej , problemów uzależnień, trudności wychowawczych.

b. Inicjowanie badań, diagnoz w tym wspólnego diagnozowania osób indywidualnych i środowiska, którego problem dotyczy oraz ekspertyz wspierających prace Zespołu interdyscyplinarnego w danym obszarze.

IX . Postanowienia końcowe

1. Realizację zadań wynikających z programu koordynuje Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Krapkowicach.
2. Finansowania zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie ujęte jest w preliminarzu wydatków związanych z realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2014 r.